

Orsa kommun

Beslut för förskola

efter tillsyn i Orsa kommun

Tillsyn i Orsa kommun

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Orsa kommun under januari 2017. Tillsynen har avsett det samlade ansvarstagandet för utbildningen inom skolformen förskola.

Måluppfyllelse och resultat

Orsa kommun har inga sammanställda resultat över förskolornas måluppfyllelse i Orsa kommun.

Översikt över konstaterade brister i verksamheterna

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Förutsättningar för utbildningen i förskolan	Ingen brist konstaterad	
2. Utveckling av utbildningen i förskolan	Föreläggande	2017-09-22

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarigaste formen av ingripande Skolinspektionen har meddelat inom det arbetsområde som granskats.

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionens bedömning är att det finns brister i huvudmannens ansvarstagande för förskolan i Orsa kommun. Skolinspektionens tillsyn visar att Orsa kommun brister i sitt målinriktade arbete mot kränkande behandling. Det finns även brister i det systematiska kvalitetsarbetet för förskolan, både på enhetsnivå och huvudmannanivå. Kommunen följer inte i tillräcklig grad upp resultat från utbildningen och bristen på uppföljning gör att en analys av resultaten blir bristfällig. Det saknas planering och genomförande av utvecklingsåtgärder utifrån en analys av resultaten. Slutligen saknas en dokumentation av kvalitetsarbetets samtliga steg.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Orsa kommun att senast den 22 september 2017 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Utveckling av utbildningen i förskolan

Huvudmannen ska arbeta kontinuerligt och långsiktigt för att utveckla och förbättra utbildningen i förskolan inom väsentliga områden, i syfte att främja ökad likvärdighet och kvalitet. I detta arbete ingår att huvudmannen skaffar sig kunskap om nuläget vid förskoleenheterna. Denna nulägesbild ska bland annat innefatta resultat avseende förskoleenheternas arbete med att främja barnens utveckling och lärande, och att erbjuda en trygg omsorg i en god miljö fri från kränkande behandling. I arbetet ingår också att följa upp de centrala förutsättningar som huvudmannen ger förskoleenheterna, för att de ska kunna ge barnen en god utbildning och omsorg. Huvudmannen analyserar sedan nulägesbilden i förhållande till de nationella målen, beslutar om vilka förbättringsåtgärder som behövs, samt vidtar dessa åtgärder.

När huvudmannen formulerar nulägesbilden ska denna bygga på uppgifter som förskolecheferna tagit fram i sitt eget kvalitetsarbete vid förskoleenheterna, men också på uppgifter huvudmannen själv insamlat (exempelvis nationell statistik, tillsyns- och granskningsrapporter, anmälningar om kränkande behandling, etc). Det ska därför finnas en koppling mellan huvudmannens kvalitetsarbete, och det kvalitetsarbete som förskolechefen tillsammans med förskollärare och övrig personal genomför vid förskoleenheterna.

Ett annat viktigt verktyg för att se till att utbildningen och omsorgen är likvärdig är en behovsstyrd resursfördelning, så att resursfördelningen mellan förskoleenheterna anpassas efter enheternas skiftande behov och förutsättningar. Med resurser avses såväl ekonomiska som personalmässiga resurser. Resursfördelningen följs upp och utvärderas, så att en bedömning kan göras i vilken grad den främjar barnens utveckling och lärande.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Orsa kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Huvudmannen följer upp resultat inom utbildningen, och dokumenterar denna uppföljning. (4 kap. 3 och 6 §§ skollagen)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar huvudmannen om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 3 och 6 §§ skollagen)

- Huvudmannen planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 3 och 6-7 §§ skollagen)
- Huvudmannen ser till att det inom ramen för utbildningen i förskolan och annan pedagogisk verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn. (6 kap. 6-10 §§ skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Huvudmannen ska följa upp och dokumentera resultat inom utbildningen vid förskolorna.
- Huvudmannen ska utifrån en analys av resultaten på förskolorna besluta om och dokumentera nödvändiga utvecklingsåtgärder.
- Huvudmannen ska planera för, genomföra och dokumentera dessa utvecklingsåtgärder.
- Huvudmannen ska se till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling.

Motivering till bedömning av brist

Det systematiska kvalitetsarbetet måste utvecklas. Skolinspektionens bedömning är att Orsa kommun brister i sitt systematiska kvalitetsarbete för förskolan. Utredningen visar att viss uppföljning av resultaten görs och att förskolornas systematiska kvalitetsarbete har börjat utvecklas. Huvudmannen följer dock endast upp hur förskolorna arbetar med de kommungemensamma målen som är trygghet, jämställdhet och språk. Dessa kommungemensamma mål innefattar inte allt som behöver följas upp. Detta innebär att det finns resultat på förskolorna som inte följs upp. Det saknas vidare en dokumenterad analys av resultaten och beslut om utvecklingsåtgärder utifrån resultaten.

Enligt skollagen ska varje huvudman inom skolväsendet på huvudmannnivå bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete genom att kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter, såsom läroplanen uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Av förarbeten till skollagen framgår att kvalitetsarbetet på huvudmannnivå ska bygga på de uppgifter som kommer fram i verksamheternas kvalitetsarbete och på andra uppgifter som är väsentliga för uppföljningen och utvecklingen av utbildningen, till exempel resultat utifrån fritidshemmens centrala innehåll i läroplanen. Det finns därutöver skäl att

anlägga särskilda huvudmannaperspektiv på verksamheten. Som exempel kan nämnas behovet av att analysera variationer mellan olika fritidshems resultat och måluppfyllelse. Även huvudmannens styrning, uppföljning, utvärdering och utveckling av verksamheterna bör analyseras särskilt (prop. 2009/10:165 s. 306).

Pedagogerna i förskolan uppger i intervju att de får skriftliga uppföljningsfrågor från sina chefer utifrån de kommungemensamma målen som är jämställdhet, trygghet och språk. Cheferna begär sedan in pedagogernas svar och ger feedback på det de skrivit. Pedagogerna uppger att det ännu inte finns något dokumenterat systematiskt kvalitetsarbete för varje förskola, vilket bekräftas av förskolecheferna. Det saknas en tydlig resultatuppföljning, analys och utvecklingsåtgärder som utgår från analysen. Förskolecheferna uppger att det kommer att skapas kvalitetsdokument för varje förskola och för huvudmannen inom ett år. Cheferna gör på enhetsnivå en analys av pedagogernas uppföljning av de kommungemensamma målen. Skolinspektionens utredning visar att analysen blir begränsad då de kommungemensamma målen inte innefattar samtliga nationella mål. Det beslutas inte om några utvecklingsåtgärder utifrån dem, utan de utvecklingsåtgärder som huvudmannen beslutat om är de samma för förskolan, fritidshemmen samt förskoleklass och grundskola.

Chefen för barn och utbildning uppger i intervju att inte alla förskolor har en dokumentation av sitt kvalitetsarbete, men att kommunen håller på att utveckla en gemensam mall för det.

Det målinriktade arbetet mot kränkande behandling måste utvecklas

Skolinspektionens bedömning är att Orsa kommun brister i att säkerställa att det för varje verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn. Kartläggningen av en del av förskolornas verksamheter brister och det finns också brister i de åtgärder mot kränkande behandling som vidtagits. Detta innebär att det finns en risk för att barn upplever att det är otryggt på förskolorna utan att det framkommer i en kartläggning som leder till att åtgärder vidtas för att förebygga kränkande behandling.

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande

behandling av elever. Vidare anges att huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga att elever utsätts för kränkande behandling. I detta arbete ingår att varje år upprätta en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska även innehålla en översikt över de åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Skolinspektionen har tagit del av flera förskolors planer mot kränkande behandling och i några fall saknas kartläggning och tydlig koppling mellan kartläggning och åtgärder.

Pedagogerna uppger att alla förskolor inte gör kartläggningar av barnens trygghet varje år och att kartläggningarna ser olika ut. På en del förskolor har trygghetsvandringar gjorts något år och på andra har barnen intervjuats som kartläggningsmetod. Enligt pedagogerna förs ingen dialog på förskolorna kring planen mot kränkande behandling.

Förskolecheferna uppger i intervju att det finns en plan mot kränkande behandling på varje förskola. Förskolecheferna kan redogöra för metoder som pedagogerna ska använda i kartläggningen av barnens trygghet, men inte hur kartläggningen går till i dagsläget.

Barn- och utbildningschefen uppger i intervju att alla förskolor har en plan mot kränkande behandling och att det finns en person på förvaltningen som kan stötta verksamheterna i sitt arbete med planen. Barn- och utbildningschefen uppger dock att det inte finns en strukturerad kartläggning av förskolebarnens upplevelse av trygghet. I och med att det finns brister i kartläggningen finns också en risk för att för att rätt åtgärder inte vidtas.

Motivering till föreläggande som ingripande

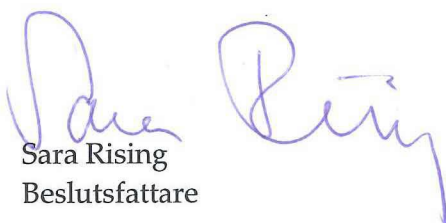
Då Orsa kommuns verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Orsa kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Övriga arbetsområden**Bedömning**

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att huvudmannen uppfyller författningarnas krav avseende följande:

Förutsättningar för utbildningen i förskolan

Huvudmannen ska ge förskolechefen och övrig personal vid förskoleenheterna förutsättningar, så att utbildningen i förskolan är likvärdig och av hög kvalitet. I detta arbete ingår bland annat att informera vårdnadshavare om och erbjuda barn utbildning i förskolan. I arbetet med att skapa nödvändiga förutsättningar ingår bland annat att förse förskoleenheterna med nödvändiga materiella och personalmässiga resurser, samt se till att barngrupperna har en lämplig storlek och sammansättning. I arbetet ingår också att säkerställa att de förskolechefer som är anställda att leda verksamheten vid förskoleenheterna, och den personal som bedriver undervisning, har den behörighet och kompetens skolförfattningarna kräver. Huvudmannen har också ett fungerande system för att ta emot anmälningar om kränkande behandling av barn. I de fallen utreds kränkningarna och åtgärdas vid behov. Kommunen utövar också sitt tillsynsansvar över fristående förskolor och pedagogisk omsorg vars huvudman kommunen godkännt.

På Skolinspektionens vägnar

Sara Rising
Beslutsfattare

Madelen Kling
Föredragande

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Orsa kommun

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för.

Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektionen grundar sina bedömningar på.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Orsa kommun

I Orsa kommun finns sju förskolor som leds av två förskolechefer.

Barn- och utbildningsutskottet ansvarar för förskola, grundskola och fritidshem och beslutar om övergripande mål inom sitt ansvarsområde.

Verksamhetsområdet Lärande i Orsa kommun leds av en barn- och utbildningschef.